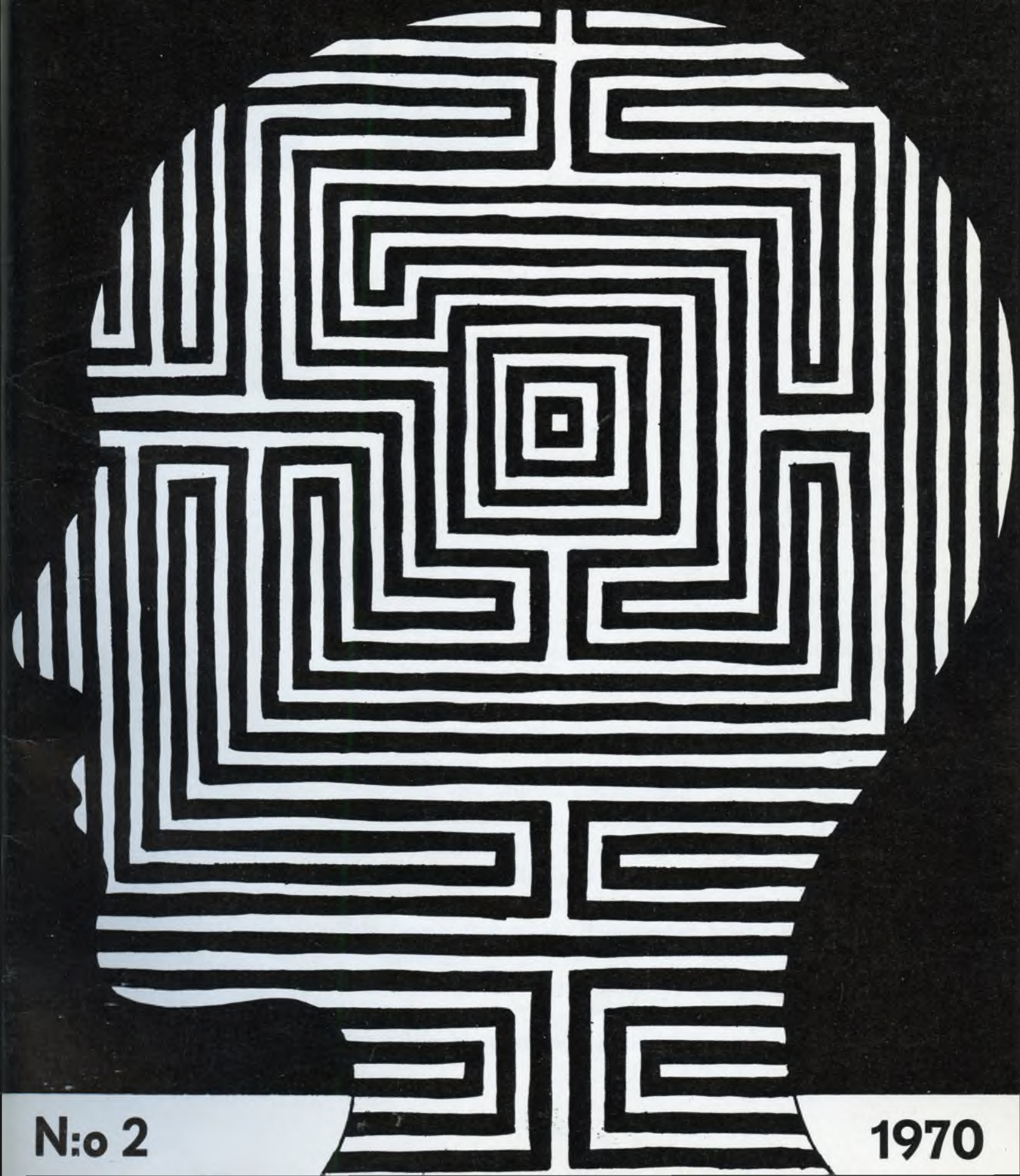

epilepsia

N:o 2

1970

Julkaisija: Epilepsialiitto ry.
Kyläkirkontie 23, Helsinki 37
puh. 45 85 75 tai 45 69 09
Päätoimittaja: Raimo Lehtovaara
Toimitussihteeri: Martti Tenkku
Kansilehden asu: Bror Zetterborg

SISÄLTÖ

Lyyli Aalto: Mitä voimme tehdä epileptikkojemme hyväksi	3
Epilepsialiitto ja jäsenyhdistykset	6
Martti Tenkku: Informaation merkitys epilepsiatyössä . .	10
Aila Heinonen: Uudistuksia lainsäädännössä	12
Invalidirahalaki	14
Avohoidon eräs toimiva ratkaisumalli	15
Ulla-Maija Kyrönseppä: Psykologiset tutkimukset työkun- toisuuden selvittämisen yhteydessä	22
Martti Tenkku: Sosiaalipsykologinen haastattelu	24
Martti Tenkku: Epileptisistä oireista kärsiville	28
Hely Simula: Kokemuksia Pitäjänmäen työklinikan kerho- toiminnasta	29
Pirkko Soininen: Sosiaalihoitajan työstä Pitäjänmäen työ- klinikassa	31
Yhteisvastuukeräys tukee epilepsiatyötä	32

Lyyli Aalto

Mitä voimme tehdä epileptikkojemme hyväksi

Kaikkien puolueiden ohjelmissa on yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista pyrkimystä, mutta teoria ja käytäntö eivät aina kuitenkaan kulje käsikädessä. Jos yhteiskunnan erikoistuen tarpeessa olevia ihmisiä on vain pieni määrä kutakin ryhmää — sanokaamme esim. vain 25.000 kansalaista, kuten epileptikkokin, ei tahdo löytyä puoluetta, joka näin pienen äänestäjäkunnan vuoksi ryhtyisi hallituksessa tai eduskunnassa erikoisesti ääntään korottamaan. Kolkuttelut tahtovat jäädä vain muutamien yksinäisten edustajien tehtäväksi! Tämän tosiasian edessä on ainakin Epilepsialiitto, joka on epileptisiä kohtauksia saavien tukijärjestö maassamme. Järjestöllämme on vasta muutamia

alaosastoja maamme suurimmissa kaupungeissa, sillä ihmiset, joiden perheissä tai tuttavapiirissä ei ole epileptisiä kohtauksia saavia, sanovat, ettei tällainen liitto eikä sen työ kiinnosta heitä, tai että heillä ei ole aikaa. Jotkut kenties vieläkin ajattelevat, että jos he ryhtyisivät ponnella työskentelemään Epilepsialiiton eteenpäinviemiseksi, niin tuttavat pian luulisivat heidänkin sairastavan "kaatuva-
tautia"!

Vasta perustettu liittomme kulkeekin vielä lastenkengissä eikä sitä ole huomattu pyynnöistämme huolimatta edes valtionavustuskohteena. Se on kuitenkin jo saanut aikaiseksi, kuten tunnettua, kansainvälisen tunnusmerkin epileptikoille.

Se on kynttilänliekki, pienenä ranteessa kannettavana hopeakoruna. Sen tarkoituksena on auttaa epileptikkoa saamaan oikea ja turvallinen kohtelu kohtauksen sattuessa. — Liitollamme on kuitenkin edessään valtava työsarka — tiedotustoiminnan tehostamisessa, valistuksen levittämisessä sekä yleisen mielipiteen muokkaamisessa sellaiseksi, että kaikki tajua-
vat, että epilepsia ei ole mikään perinnöllinen, kammottava tauti hämärätiloi-
neen, vaan että se saattaa olla seurausta jostakin muusta taudista tai esim. josta-
kin vammasta. Liikenneonnettomuuksien valtavan kasvun vuoksi epileptisia sairauskohtauksia saavien lukumäärä lisääntyy vuosittain n. 3000:lla hengellä. Eiväthän tällaiset henkilöt ole mitään mielisairaita, pikemminkin heistä voi löytyä normaalia-
kin "viisaampia", kuten historia monen neron kohdalla todistaa. Sen vuoksi emme enää nykyaikana saa pelonsekaisella kauhistuksella katsella tällaisen kohtauksen saanutta henkilöä, vaan jokaisen tulee tietää, mitkä ovat ensiaputoimenpiteet. Kohtauksethan saadaan hoidolla nykyään usein kokonaankin loppumaan, ja hyvin usein ne hoidon jälkeen jäävät harvoin esiintyviksi. Sen vuoksi emme enää saa tällaisia ihmisiä erotella erikoisryhmiin, esim. koulun ja työpaikan suhteen. Koulun ja työpaikan täytyy tietää, että joku niiden jäsenistä saattaa joskus saada senlaatuiseinkin kohtauksen, mutta ettei se "maailmaa kaada". Meidän tulee kasvattaa itsemme hyväksymään kaikki vammautuneet — epileptikot heidän mukanaan — elämään kanssamme normaalia elämää. Se vaatii suunnittelijoiltammekin jo toimenpiteitä esim. työpaikkojen ja asuntojen suhteen ja meiltä kaikilta pientä huolenpitoa, auttamishalua ja vaivanäköä vammautuneesta, mutta se tuo meille myöskin tyydytyksen, ettemme eläkään ihan vain itseämme varten. Voimme monella tavalla helpottaa kanssamme elä-

vän ja työskentelevän vammautuneenkin elämää. Meidän tulee aina kannustaa ja rohkaista vammautunutta suoriutumaan normaalissa työelämässä! Meidän tulee aina auttaa myös epileptikkoja — samoin kuin muitakin vammautuneita — pääsemään heille soveltuviin kouluihin! Esim. invalidien ammattikouluissamme ovat epileptikotkin menestyneet hyvin, mutta miksi sulkisimme heidät tai muutkaan eri tavalla vammautuneet vain invalidien ammattikouluihin, joihin usein rinnastetaan vain liikkumisvaikeudet. Esim. epilepsiaa sairastavat voivat mielestäni vallan hyvin käydä normaaleissakin ammatti- ja korkeakouluissa — jos me muut vain sen sallimme ja hieman nykyistä paremmin ymmärrämme todellisissa vaikeuksissa eläviä lähimmäisiämme.

Liittomme tulevaisuuden haave on, että saisimme joskus — mieluummin lähivuosina — Helsingin Yliopistollisen Keskussairaalan läheisyyteen suuren, hermoperäisiä kohtauksia saavien kuntoutuslaitoksen, johon voitaisiin ottaa potilaita kautta maan. Yksi laitos ei pitkälleäkään riittäisi, mutta pitäisihän edes yhdellä alkuun päästä. Tällaisessa laitoksessa potilaat voitaisiin testata, mihin mahdolliseen uuteenkin ammattiin heidät vielä voitaisiin kouluttaa ja ohjata senjälkeen asianmukaiseen oppilaitokseen. Liittomme pyrkii auttamaan epileptikkoja asunnon ja työpaikan saannissa sekä yleensä avohuollossa niin pitkälle kuin mahdollista — jos olemattomat varamme sallivat — niin että pysyvästi laitoksiin heistä jäisivät vain kaikkein vaikeimmat tapaukset. Helsingin Epilepsiayhdistyksellä on jo Pitäjänmäen Työkliniikka vanhassa kirkossa Pitäjänmäellä. Siellä on jo hyvällä menestyksellä aloitettu melkein talkootyövoimalla — palkatta työskentelevien lääkärrien avulla — epileptikoiden kuntoutus- ja työhönsoveltuvuustestit. Sille laitokselle on vasta viime vuonna saatu Raha-au-

tomaattiyhdistykseltä pieni avustus. Tähän saakka se on toiminut ystävällisten ihmisten suuren armeliaisuuden varassa. Tällaista saattaa käytännössä vielä olla ylistetty sosiaaliturvamme jollakin loholla tänäkin päivänä! Toivottavasti valtio ja kunnat lähitulevaisuudessa heräävät huomaamaan nykyistä paremmin tosiavun tarpeessa olevat vammautuneemmekin.

Liittomme pyrkii tässä mielessä ponnekaasti kaatamaan myöskin lain "Kaatumatautisten hoitolaitosten valtionavusta", sillä emme myönnä enää sellaista tautia Suomessa olevankaan. Toivomme hallituksen ja eduskunnan joskus havaitsevan,

että maassamme tarvittaisiin kipeästi "Laki epilepsiaa sairastavien tutkimus- ja hoitolaitosten valtionavusta."

Näihin luonnollisiin toivepäämääriimme emme kuitenkaan pääse, ennenkuin olemme saaneet yleisen mielipiteen nykyistä voimakkaammin vammautuneiden puolelle. Sen vuoksi toivomme Epilepsialiittoommekin lisää jäseniä kaikilta suunnilta ja kaikista yhteiskuntapiireistä. Emme aio karsinoitua tässä työssä minkään "kuppikunnan pikkuporukaksi", vaan toivomme tukea "yli puoluerajojen" — kaikilta mahdollisilta Suomen kansalaisilta. Epileptikot itse myöskin nykyistä ponnekaammin työhömme mukaan!